Lietas arhīva Nr. C-2202-20/22
ECLI:LV:KURT:2020:0507.C69220220.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2020.gada 7.maijā
Kurzemes rajona tiesa
tiesnese V.Pavlovska
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu un uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ iesniedza prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu, pamatojoties uz Talsu rajona tiesas 2009.gada 28.aprīļa spriedumu lietā Nr.C36036009, un par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. B/ par labu prasītājam /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ uzturam EUR 129 mēnesī katram, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī līdz bērnu pilngadības sasniegšanai.

Prasība pamatota uz Civillikuma 177.panta ceturto daļu, 179.panta otro daļu, 223.pantu.

Prasībā norādīts, ka ar Rojas novada bāriņtiesas 2020.gada 10.februāra lēmumu pārtrauktas /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ aizgādības tiesības mātei /pers. B/. Bērni dzīvo kopā ar prasītāju, atrodas viņa aprūpē. Uzturlīdzekļus atbildētāja labprātīgi nemaksā un prasītājs tos nevar saņemt no Uzturlīdzekļu garantiju fonda, jo 2009.gadā uzturlīdzekļi bija piedzīti no viņa.

Atbildētājai tiesas paziņojumi nosūtīti uz deklarētās dzīvesvietas adresi, un atbilstoši Civilprocesa likuma 56.[1]panta otrajā daļā ietvertajai prezumpcijai, uzskatāms, ka dokumenti viņai ir izsniegti.

Rakstveida paskaidrojumus atbildētāja nav iesniegusi, lūgumi, papildinājumi nav pieteikti.

Ar Kurzemes rajona tiesas 2020.gada 8.aprīļa lēmumu lietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ prasība ir pamatota un apmierināma.

Atbilstoši Uzturlīdzekļu garantijas fonda likuma 11.panta piektās daļas 3.punktam, fonds atteica uzturlīdzekļu izmaksu no fonda, jo spēkā ir cits tiesas nolēmums par uzturlīdzekļu piedziņu bērniem. Tāpēc pamatoti prasība ir iesniegta tiesā par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu pēc 2009.gada 28.aprīļa sprieduma.

2004.gada 23.novembrī dzimis /pers. C/, 2005.gada 11.oktobrī – /pers. D/, 2009.gada 6.oktobrī – /pers. F/, 2008.gada 14.maijā – /pers. E/. Bērnu tēvs ir /pers. A/ un māte ir /pers. B/(sk. dzimšanas apliecību kopijas lietas 13.-16.lapa).

Rojas novada bāriņtiesa 2020.gada 10.februārī nolēma nodot nepilngadīgos bērnus tēva /pers. A/ aizgādībā un /pers. B/ pārtraukt aizgādības tiesības. No šī laika bērnu tēvs nodrošina Civillikuma 177.panta otrajā daļā noteikto bērnu aprūpi un uzraudzību.

Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Šī panta piektajā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Kā noteikts minētajā likumā, tad uzturlīdzekļi minimālajā apmērā jāmaksā neatkarīgi no vecāka mantas stāvokļa. Ministru kabineta noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, un šobrīd minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērniem no septiņu gadu vecuma noteikts EUR 129 mēnesī.

Minimālie uzturlīdzekļi tiek aprēķināti procentu apmērā no minimālās mēneša darba algas, kas noteikta 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumos Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 430 euro.

Atbildētāja paskaidrojumus nav iesniegusi, nav iesniegti pierādījumi par atbildētājas mantisko stāvokli, tāpat lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētāja labprātīgi nodrošina bērniem uzturu.

Kā noteikts Civillikuma 179.panta piektajā daļā un judikatūras skaidrojumā, tad Ministru kabineta noteikumos noteiktās minimālā summa piedzenama tikai tad, ja personai, no kuras piedzenami uzturlīdzekļi, ir īpaši apstākļi, piemēram, darba nespēja, kad viņš objektīvi nevar sniegt līdzekļus vispār vai var tos sniegt nepietiekoša apmērā*(sk.* Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 25.oktobra spriedumā SKC-1391/2012)

Konkrētajā lietā tiek pieprasīti valstī noteiktie minimālie uzturlīdzekļi un šāds uzturlīdzekļu apmērs ir jānodrošina katram vecākam, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa.

No atbildētājas piedzenami uzturlīdzekļi sākot no 2020.gada 5.marta, kad prasība iesniegta tiesā, kas atbilst Augstākās tiesas Senāta judikatūrā paustajām atziņām, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC- 556/2007)*.

Ar Talsu rajona tiesas 2009.gada 28.aprīļa spriedumu lietā Nr.C36036009, piedzīti uzturlīdzekļi no /pers. A/ par labu /pers. B/ bērnu /pers. C/, /pers. D/ un Paulas uzturam.

Ņemot vērā to, ka no 2020.gada 10.februāra nepilngadīgie bērni dzīvo pie /pers. A/, bērni netiek nodrošināti ar uzturlīdzekļiem no otra vecāka, tādēļ pārtraucama ir uzturlīdzekļu piedziņa saskaņā ar Talsu rajona tiesas 2009.gada 28.aprīļa spriedumu, no šīs prasības iesniegšanas dienas.

Ar Kurzemes rajona tiesas 2020.gada 6.marta lēmumu, /pers. A/ ir daļēji atbrīvots no valsts nodevas samaksas par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu, un saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.pantu, 35.panta pirmās daļas 7.punktu, prasītājs samaksāja valsts nodevu EUR 100, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,53(Civilprocesa likuma 40.panta pirmā daļa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītājs ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas valsts labā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Prasība ir apmierināta pilnā apjomā, tādēļ atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai, no atbildētājas prasītāja labā ir piedzenami samaksātie tiesas izdevumi, valsts nodeva EUR 100 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 6,53.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 7.punktu par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu jāmaksā valsts nodeva EUR 420,40, prasītājs iesniedzot prasību samaksāja EUR 100, līdz ar to nesamaksātā valsts nodevas daļa ir EUR 320,40.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājama valsts nodeva EUR 482,32(320 *euro* plus 4% no prasības summas 6192, kas pārsniedz 2134).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, ņemot vērā atbildētājas mantisko stāvokli, tiesa viņu atbrīvo no tiesas izdevumu samaksas valsts labā. Tiesa ņem vērā Rojas novada sociālā dienesta pārstāvju informāciju, ka /pers. B/ vairākus mēnešus pastiprināti lieto alkoholu, viņai nav naudas līdzekļi un viņa izlieto bērnu uzturlīdzekļus savām vajadzībām. Līdz ar to, tiesas izdevumu piedziņa nav lietderīga, jo to piedziņa faktiski nav iespējama.

Saskaņā ar likuma "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" 16.panta trešo daļu, sprieduma izpildes termiņš daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms 40 dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.,93.,193. panta, tiesa

nosprieda

Apmierināt pilnā apjomā /pers. A/ prasību.

Pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu saskaņā ar Talsu rajona tiesas 2009.gada 28.aprīļa spriedumu lietā Nr.C36036009, par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. A/ par labu /pers. B/ bērnu /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ uzturam.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 2004.gada 23.novembrī dzimušā /pers. C/, personas kods /personas kods/, 2005.gada 11.oktobrī dzimušās /pers. D/, personas kods /personas kods/, 2009.gada 6.oktobrī dzimušā /pers. F/, personas kods /personas kods/, 2008.gada 14.maijā dzimušās /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 129(viens simts divdesmit deviņi *euro*) mēnesī katram bērnam, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, sākot no 2020.gada 5.marta līdz laikam, kad bērni paši var sevi apgādāt.

Sprieduma izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu un uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu noteikt nekavējošu.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt /pers. A/ kontā AS „SEB banka" Nr.LV94UNLA0055000846866.

Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ valsts nodevu EUR 100 un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumus EUR 6,53, kopā EUR 106,53(viens simts seši *euro* un 53 centi).

Atbrīvot pilnā apjomā /pers. B/ no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Noteikt termiņu tiesas izdevumu labprātīgai samaksai – 40(četrdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese V.Pavlovska